

Рішення спеціалізованої вченої ради про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Валерій САВЧУК, 1982 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2005 році Академію адвокатури і отримав повну вищу освіту за спеціальністю «Правознавство» та здобув кваліфікацію «Юрист», працює адвокатом, виконав акредитовану освітньо-наукову програму Право.

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 20.051.104 утворена наказом № 494 ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Міністерства освіти та науки України, місто Івано-Франківськ від 02.07.2024 року у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради -	Алли ЗЕЛІСКО, доктора юридичних наук, професора, професора кафедри цивільного права Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
Рецензентів -	Руслани ГЕЙНЦ, кандидата юридичних наук, доцента, завідувача кафедри цивільного права Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Олександра КОВАЛИШИНА, кандидата юридичних наук, доцента, доцента кафедри судочинства Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
Офіційних опонентів -	Олени БЕЛЯНЕВИЧ, доктора юридичних наук, професора, професора кафедри цивільного права і процесу Донецького національного університету імені Василя Стуса; Валентини ЖОРНОКУЙ, кандидата юридичних наук, доцента, професора кафедри правового забезпечення підприємницької діяльності та фінансової безпеки Харківського національного університету внутрішніх справ,

на засіданні 09 вересня 2024 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 Право Валерію САВЧУКУ на підставі публічного захисту дисертації «Корпоративний секретар як учасник корпоративних відносин» за спеціальністю 081 Право.

Дисертацію виконано у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ.

Науковий керівник: Оксана ОЛПІЙНИК, кандидат юридичних наук, доцент, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, заступник директора Навчально-наукового юридичного інституту.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, який містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень. Наукова новизна одержаних результатів:

1) обґрунтовано тезу про те, що корпоративний секретар є одноосібним неуправлінським органом, оскільки йому притаманно ряд диференціюючих ознак: 1) наявність власної компетенції; 2) організаційна відокремленість від інших органів та відокремлених підрозділів товариства; 3) формування у чітко визначеному законом і статутом товариства порядку; 4) можливість формування штату працівників для виконання його функцій;

2) сформульовано поняття неуправлінських органів АТ, якому притаманно такі ознаки: 1) наявність компетенції; 2) автономність; 3) неспроможність брати участь у формуванні волі товариства; 4) неможливість представництва товариства; 5) можливість набрання штату працівників;

3) здійснено періодизацію правового регулювання корпоративного секретаря в праві України та виділено наступні періоди: 1) 1991-2003 р.р.: а) відсутність нормативно-правового регулювання на загальнонаціональному рівні; б) поодинокі застосування в корпоративному управлінні окремих АТ; в) переважне виконання функцій діловода; 2) 2003-2008 р.р.: а) регулювання на рівні актів рекомендаційного характеру; б) виконання виключно функції організаційного та інформаційного забезпечення діяльності органів товариства; 3) 2008-2022 р.р.: а) закріплення інституту корпоративного секретаря на рівні загальнообов'язкових нормативних актів; б) поступове розширення повноважень; в) встановлення обов'язковості для державних АТ; 4) 2022 і по сьогодні: а) закріплення його обов'язковості для певних типів АТ; б) визначення за корпоративним секретарем статусу посадової особи; в) встановлення чіткого переліку повноважень, прав, обов'язків та підстав припинення його повноважень;

удосконалено:

4) дефініцію корпоративного секретаря – це фізична особа, яка відповідає за взаємодію акціонерного товариства з учасниками корпоративних відносин та забезпечення їх необхідною інформацією, координацію дій товариства щодо охорони та захисту прав та інтересів акціонерів, підтримку ефективної діяльності загальних зборів, виконавчого органу, наглядової ради (ради директорів);

5) функції корпоративного секретаря в корпоративних відносинах шляхом виділення наступних: 1) реалізація права акціонерів на інформацію; 2) забезпечення дотримання товариством вимог законодавства, статуту та локальних актів, вимог щодо розкриття інформації про АТ; 3) організація загальних зборів товариства, роботи наглядової ради та виконавчого органу (правління); 4) взаємодія з регуляторними органами;

6) суб'єктний склад корпоративних відносин шляхом обґрунтування тези про те, що корпоративний секретар є учасником корпоративних відносин в широкому розумінні, а відносини між корпоративним секретарем та акціонерами, іншими органами управління є корпоративними;

7) структуру правового статусу корпоративного секретаря, в якому виділено наступні елементи: 1) комплекс повноважень; 2) кваліфікаційні

вимоги, які ставляться до відповідного суб'єкта; 3) порядок призначення та припинення повноважень; 4) права та обов'язки; 5) юридична відповідальність;

набули подальшого розвитку:

8) принцип заборони суміщення посад в органах товариства як однієї із засад вітчизняного корпоративного права шляхом обґрунтування недопустимості поєднання корпоративним секретарем виконання функцій інших посадових осіб товариства або суміщення виконання повноважень, що не входять до його компетенції;

9) теза про те, що корпоративний секретар є суб'єктом фідучіарних відносин, у зв'язку з чим у нього виникає фідучіарний обов'язок стосовно акціонерів діяти добросовісно та в їх інтересах;

10) аргументація на підтримку застосування у вітчизняній науці корпоративного права саме терміну «корпоративний секретар» як такого, який найбільш відповідає правовій природі даного правового інституту та виконуваним ним функціям у порівнянні з альтернативними підходами «секретар товариства», «секретар компанії», «секретар наглядової ради» тощо;

11) сукупність кваліфікаційних вимог, які ставляться до корпоративного секретаря, серед яких виділено: 1) наявність вищої юридичної освіти; 2) проходження курсів з підготовки корпоративних секретарів; 3) непов'язаність (відсутність афіліації) з товариством чи його посадовими особами;

12) система повноважень корпоративного секретаря шляхом класифікації на такі основні групи повноважень: інформування (забезпечення здійснення права акціонерами права на інформацію); забезпечення комунікації між учасниками корпоративних відносин (акціонерами та товариством), а також третіми особами (інвестори тощо); забезпечення взаємодії АТ з Національною депозитарною системою; запобігання порушень учасниками корпоративних відносин;

13) правовий статус корпоративного секретаря шляхом обґрунтування: 1) виключної компетенції загальних зборів товариства щодо призначення корпоративного секретаря; 2) допустимості відсторонення корпоративного секретаря в будь-який момент наглядовою радою, однак, з підстав передбачених в статуті товариства; 3) необхідності укладення з корпоративним секретарем виключно цивільно-правового договору;

14) положення про те, що суб'єктом цивільно-правової відповідальності за ненадання інформації акціонерам є корпоративний секретар, а не акціонерне товариство.

Дисертація виконана державною мовою.

Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, які охоплюють шість підрозділів, висновків, списку використаних джерел, додатку. Загальний обсяг дисертації складає 224 сторінки. Список використаних джерел містить 203 найменування і викладений на 21 сторінці. Додаток міститься на двох сторінках.

Дисертація відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 р. (зі змінами) «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», що відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 № 44 (зі змінами).

Здобувач має 9 наукових публікацій за темою дисертації, з них 5 статей у виданнях, що входять до переліку наукових фахових видань України (категорія Б) з юридичних наук та 4 тези доповідей на наукових конференціях:

1. Савчук В.П. Місце корпоративного секретаря в системі корпоративних відносин. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція*. 2021. № 54. Том 2. С. 54-57.

DOI: <https://doi.org/10.32841/2307-1745.2021.54.2.12>

URL: https://www.vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc54/part_2/12.pdf

2. Савчук В.П. Корпоративний секретар як посадова особа акціонерного товариства. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 8. С. 32-34.

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-8/30>

URL: http://lsej.org.ua/8_2022/30.pdf

3. Савчук В.П. Порядок призначення та припинення повноважень корпоративного секретаря. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 9. С. 197-199.

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-9/47>

URL: http://lsej.org.ua/9_2022/47.pdf

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці:

1. Гейнц Руслана Миколаївна, кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри цивільного права Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

2. Ковалишин Олександр Романович, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри судочинства Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

3. Беяневич Олена Анатоліївна, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри цивільного права і процесу Донецького національного університету імені Василя Стуса.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

4. Жорнокуй Валентина Григорівна, кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри правового забезпечення підприємницької діяльності та фінансової безпеки Харківського національного університету внутрішніх справ.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

5. Зеліско Алла Володимирівна, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри цивільного права Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» немає членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада ДФ 20.051.104 Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ присуджує Валерію САВЧУКУ ступінь доктора філософії (PhD) з галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 Право.

Голова спеціалізованої вченої ради

Алла ЗЕЛІСКО